N°. 123. 1838

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig en Wetenschappelijk

NIEUWS-BLAD,

Donderdag 24 Mei.



Uit hoofde van den HEMELVAARTSDAG, *zal deze Courant op morgen niet worden uitgegeven.*

Frankrijk.

PARIJS, den 21sten Mei.

De afgevaardigden hebben zich heden met de behandeling van eenige wetten van plaatselijk belang bezig gehouden.

— In een artikel der bijzondere correspondentie uit deze hoofdstad wordt onder anderen gezegd, dat er tegenwoordig 25,000 man op de uiterste grenzen van Frankrijk vereenigd zijn, welk getal binnen twee of drie dagen kon verdubbeld worden, terwijl, in geval van onvoorziene gebeurtenissen, een korps van 60,000 man binnen acht dagen tijds de belgische grenzen of die van het Luxemburgsche zou kunnen overtrekken. Al dit vertoon duidde echter niets anders aan dan dat men eene zekere houding aan die zijde van de grenzen wilde aannemen. Koning *Willem* toch zou zich van Venloo niet zoeken meester te maken, gelijk het gerucht daarvan geloopen had. Pruissen zou door zijn invloed het aanvangen van vijandelijkheden zoeken te voorkomen, gelijk Frankrijk den zijnen ten opzigte van Belgie zou in 't werk stellen. Het pruissisch Kabinet was sedert 1830 altijd vredelievend geweest en was dit vooral tegenwoordig, bij de binnenlandsche moeijelijkheden waarmede het te worstelen heeft. Voor het overige beweert de gezegde correspondentie ten slotte, dat de kabinetten van Berlijn en Parijs sedert eenige dagen het eens zouden zijn, om bij het belgisch gouvernement op de zuivere en eenvoudige aanneming van de 24 artikelen aan te houden. Zulk een besluit van de fransche diplomatie moet [illegible] belgen zouden, naar de meening van den berigtgever, moeijelijk op dit punt toegeven; de bewegingen die reeds tegenwoordig in de provincien Luxemburg en Limburg plaats hebben, gaven daarvan het bewijs.

— Het ministeriele *Journal des Débats* en het legitimistisch blad *le Journal Général de la France* behelzen heden beide een uitvoerig artikel over den heer *de Talleyrand*; het artikel van het laatstgenoemd blad schrijft men toe aan den heer *Royer Collard*, den vriend des overledenen.

— Men zegt dat het ministerie zich thans zelfs moeite geeft, om de kamer der pairs tot de aanneming van het ontwerp voor de rentevermindering te bewegen, uit hoofde hetzelve, uit eene verwerping en eene daaruit verwachte scheuring tusschen de beide kamers, de gevolgen gevolgen vreest.

— De *Temps* beweert dat de beide voormalige ministers *Humann* en *Thiers*, die sedert lang om staatkundige redenen verdeeld waren, zich thans verzoend zouden hebben.

— Eene maatschappij, uit de leden van de kamer der gedeputeerden, den algemeenen raad van het departement Aisne en een aantal particulieren bestaande, heeft eene aanvraag gedaan voor de concessie van den aanleg eens ijzeren spoorwegs van Parijs over St. Quentin naar de belgische grenzen.

— In al de gouvernements-arsenalen zijn bevelen tot de levering van patronen gegeven.

— Gisteren is de kapitein *Mollard* van het oorlogsbureau met depeches voor den maarschalk *Valée* naar Algiers vertrokken.

— Uit Spanje werden heden bijzondere berigten uit Madrid van den 15den medegedeeld. In de hoofdstad liep een gerucht, dat de generaal *Espartero* zijn intogt te Estella zou gedaan hebben. Van de grenzen heeft men intusschen nog niets van dien aard vernomen, zoodat dit gerucht hoogstwaarschijnlijk ongegrond is.

Men verzekerde te Madrid, dat het ministerie, terstond na de discussie van het ontwerp tot herstelling van de tienden, de noodige magtiging zou vragen voor de verdere inning der buitengewone oorlogscontributien, en dan, zonder een budget aan te bieden, de kamer zou sluiten.

De bladen te Madrid hielden zich nog steeds bezig met redeneringen over de ontwerpen van leeningen, waarvan in den jongsten tijd sprake is geweest.

— De generaal *Narvaez* zou den 15den van Madrid naar Andalusie terugkeeren. Het reserve-leger dat onder zijne bevelen staat zou eene voorwaartsche beweging maken; een deel van hetzelve zou naar de provincien Valencia en Arragon optrekken, en het overige zich in den omtrek van Madrid concentreren.

De generaal *Flinter* werd te Madrid verwacht. Hij had in den laatsten tijd de stad Almaden versterkt om de kwikzilvermijnen tegen een overval te dekken en was thans op disponibiliteit gesteld.

Van de grenzen heeft men geene nadere tijdingen.

— In de binnenlandsche fondsen was heden wederom eenige rijzing merkbaar. Sedert het vertrouwen in de industriele aandeelen meer en meer verdwijnt, beginnen de kapitalisten ook meer geneigdheid te doen blijken tot weder-aankoop van de fransche renten. Met de gezegde aandeelen ziet het er tegenwoordig zeer slecht uit. Eene nieuwe uitgifte van aandeelen eener kompagnieschap in staal had heden ter beurze plaats. Op elk aandeel van 500 fr. nominaal moest slechts 125 fr. gestort worden; desniettemin werden de aandeelen reeds terstond voor 425 fr. aangeboden, zoodat men voor 50 fr. eigenaar van een aandeel kon worden. Bij zulk eene gesteldheid van zaken kan het niet anders, of er moet spoedig een einde aan alle dergelijke speculatien komen. — De notering der fondsen was heden (21 *Mei*) 5 pCt. 109,25; 3 pCt. 81,20; Nap. n. 102; Sp. Ardoin 25; Portugal 25½; Rom. L. 101½.

Duitschland.

FRANKFORT, den 20sten Mei.

Van den 17den wordt uit Berlijn gemeld, dat ook de groothertog en groothertogin van Mecklenburg-Schwerin en Hoogstderzelver kinderen, de erf-groothertog *Frederik*, de hertogin *Louisa* en hertog *Willem*, alsmede de groothertog en groothertogin van Mecklenburg-Strelitz en Hoogstderzelver kinderen, de hertoginnen *Louisa* en *Carolina*, aldaar den 16den aangekomen waren. Den volgenden dag zijn de hertog en hertogin van Anhalt-Dessau, benevens twee hunner kinderen, insgelijks aldaar gearriveerd.

— Volgens bijzondere berigten uit Berlijn, berekende men de sterkte der troepen die bij de groote wapenschouwing en tot de voorjaarsmanoeuvres in den omtrek dier hoofdstad vereenigd zouden zijn, op 22,000 man. De koning van Hanover trok onder de reeds te Berlijn aangekomen vorstelijke personen, tot dus verre het meest de aandacht des publieks tot zich. Gedurende het verblijf des keizers en der keizerin van Rusland zouden bijzonder luisterrijke feesten te hove plaats hebben. — De turksche gezant te Berlijn, *Kiamil*-pacha scheen zich vooral aan de pruissische militaire inrigtingen te laten gelegen liggen; men zeide dat hij aan de ophanden troepen-manoeuvers een persoonlijk aandeel zou nemen; dagelijks zag men hem in zijne turksche generaals-uniform.

Omtrent de Posensche aangelegenheid vernam men niets, dat geloof scheen te verdienen. — Velen oordeelden, dat de pruissische regering te toegevend en te zacht jegens den aartsbisschop *van Dunin* was te werk gegaan, want ofschoon deze, naar het scheen, zijnen tegenstand onder minder harde vormen dan de keulsche prelaat ten uitvoer bragt, zoo oordeelde men de handelwijze van den heer *von Dunin* niet minder gevaarlijk dan die van laatstgenoemde. Anderen betwijfelden echter, en niet zonder grond, of de pruissische regering wel anders te werk kon gaan, en of eene andere handelwijze wel de beste zoude zijn. — Prins *Adalbert* (zoon van Prins *Wilhelm*, 's Konings broeder), welke thans bij de artillerie geplaatst is, zou, naar verzekerd werd, eene reis naar Holland en Engeland doen, om zich in bijzonderheid met de marine-inrigtingen dier landen bekend te maken.

— Wederom heeft men in Pruissen een zwaren brand te betreuren gehad. Den 10den dezer is namelijk, in zes uren tijds, de grootste helft van het dorp Mehrhof, in den omtrek van Lichtenau, in de asch gelegd; de kerk, de school en 51 woonhuizen waren daarbij verloren gegaan, en 80 of 90 huisgezinnen van alles beroofd. Een jaar geleden was in hetzelfde dorp, dat weleer zeer welvarend was, de bliksem geslagen, en werd hetzelve daardoor met eene gelijke ramp bezocht.

— In russische bladen vindt men gemeld dat de gravin *Buturlin*, die aanzienlijke grondbezittingen in den Bobrowschen kreits (gouvernement Woronesch) heeft, aan niet minder dan 2959 harer lijfeigenen van het mannelijke en aan een gelijk getal van het vrouwelijke geslacht, de vrijheid geschonken had; deze alzoo onafhankelijk gemaakte boeren waren tevens door de edele gravin in het bezit gesteld van al de have en grond die zij in leen bezaten, waardoor zij zich een allerazanzienlijkst verlies van grond had getroost.

— Uit Rome schrijft men dat de hertog *Caffarelli*, bij pauselijk edict van den 5den, onbekwaam verklaard was om zijne zaken te besturen, en een prelaat was aangewezen, die voortaan met het beheer van zijn vermogen belast zoude wezen. De oorzaak hiervan zal wel geene andere zijn, dan dat de hertog, gelijk eenigen tijd geleden gemeld is, tegen den wil der pauselijke regering, eene hypotheek op zijn paleis van den pruissischen kroonprins heeft aangenomen.

De Koningin-weduwe van Sardinie werd den 10den des avonds te Rome verwacht, om aldaar eenigen tijd te vertoeven.

Nopens de keulsche aangelegenheden, en voornamelijk omtrent de zaken van het domkapittel, werden bij voortduring drukke bijeenkomsten en beraadslagingen gehouden; van het daarin verhandelde werd bij het publiek echter niets bekend. — Behalve op deze netelige questie, was de aandacht van het pauselijk bewind thans zeer gespannen op eene verordening van den hertog van Lucca, waarbij aan Z. H. den Paus het regt werd ontzegd om voortaan pensioenen aan behoeftige of bejaarde geestelijken ten laste van de aanzienlijke inkomsten van het aartsbisdom Lucca te verleenen, welk regt van oudsher door de Pausen vrijelijk werd uitgeoefend. Het valt niet moeijelijk te begrijpen, dat het hof van Rome hierin geen genoegen neemt en voornemens is, om zich met alle in hare magt staande middelen tegen deze verordening te verzetten.

De onderhandelingen over de verruiling der hertogdommen Benevent en Ponto Corvo waren nog geenszins tot rijpheid gekomen; de Napelsche markies *del Caretto*, was door zijne regering naar Rome gezonden om, op grond van nieuwe botsingen wegens scheiding van grondgebied tusschen Rome en Napels, de noodzakelijkheid dier verruiling herhaaldelijk te betoogen en op dezelve aan te dringen. — De beide genoemde gouvernementen waren voornemens om de handen ineen te slaan tot het tegengaan van de verregaande rooverijen, die in hunne staten plaats hadden.

— Te Weenen heeft men uit Triest de tijding ontvangen, dat men het te Athene had noodig geoordeeld om den bijstand der in den Archipel gestationneerde engelsche en fransche smaldeelen in te roepen, ten einde alle mogelijke verspreiding der op Hydra gebleken onrust dadelijk tegen te gaan. Deze bijstand zou terstond zijn toegezegd, en het grieksche bestuur alzoo in volkomene gerustheid verkeeren.

— Te Weenen waren den 15den mei genoteerd: 5 pCt. Met. 107 [illegible]; 4 pCt. 101[illegible]; 3 pCt. 82¼; Bankact. 1452½.

Nederlanden.

Breda, den 23sten Mei.

De Londensche dagbladen deelen berigten uit Britsch-Indie mede, die met bijzondere snelheid zijn overgebragt en waarin men leest, dat den 12den Maart ll. door lord *Elphinstone* te Madras een luisterrijk feest aan Prins *Frederik Hendrik* was gegeven. Zijne Koninklijke Hoogheid had zich den 13den dier maand aan boord van het Nederlandsche fregat *Bellona* ingescheept, om naar Europa terug te keeren.

— In de ll. Vrijdag te Rotterdam door de Nederlandsche Handelmaatschappij gehoudene veiling van Java-indigo, in alles, 859 kisten, verkocht, bijna tot dezelfde prijzen, als voor gelijke qualiteiten van dat artikel in eene te Amsterdam op den 15den dezer gehouden veiling zijn besteed geworden.

— Volgens eene statistieke opgave, beslaat het Groothertogdom Luxemburg eene oppervlakte van 126 vierkante mijlen en telt hetzelve 312,000 inwoners. Naar de bepalingen van het traktaat der 24 artikelen, komt van hetzelve aan Nederland 46 vierkante mijlen gronds, met 154,000 bewoners, en aan Belgie 80 vierkante mijlen met 158,000 bewoners toe. De provincie Limburg heeft eene uitgestrektheid van 86 vierkante mijlen en eene bevolking van 383,000 zielen, waarvan 36 vierkante mijlen met 156,000 inwoners aan Nederland en 50 vierkante mijlen met 227,000 bewoners aan Belgie komen.

— In de Javasche courant van den 30sten december ll. vindt men de volgende door Zijne Exc. den Gouverneur-Generaal gedane benoemingen:

Tot controleurs der eerste klasse, de controleurs der tweede klasse *S. L. P. D. Niepce*, *F. ten Cate* en *G. G. Schonk*; tot controleur der tweede klasse, de controleur der derde klasse *F. F. Goldman*; tot controleurs der derde klasse, de surnumeraire ambtenaren van de eerste klasse *T. W. Godin* en *A. [illegible]*, de élèves van het instituut voor de javaansche taal te Soerakarta *J. P. W. A. Lange* en *G. J. [illegible]*, de tweede luitenant bij het regiment huzaren [illegible], aan wien een eervol ontslag uit Zr. Ms. militaire dienst is verleend, en de gewezen commies op het residentie-kantoor te Japara, *J. M. Muller*; tot surnumeraire ambtenaren der derde klasse: *H. Timmer van der Hilst*, thans klerk in de residentie Passaroe ang, en *J. H. Wardenaar* en *G. G. Couperus*, beiden te Soerabaya.

Op het adres door den belgischen senaat aan vorst *Leopold* ingediend opzigtelijk het behoud der bij de 24 artikelen van Belgie afgescheiden wordende gedeelten van Limburg en Luxemburg, is door vorst *Leopold* het volgende geantwoord geworden:

„ Mijne heeren, de gevoelens en wenschen door den senaat geuit, zijn ook de mijne; reeds heb ik gelegenheid gehad zulks te verklaren; al de bewoners van het land hebben regten op mijne werkdadigste zorg.

„ Het is zoo, mijne heeren, de omstandigheden hebben mij in staat gesteld om groote diensten aan den Europeschen vrede te bewijzen; ik verlang en vraag, dat mij daarvan, in het belang van Belgie, rekening gehouden worde."

De belgische senaat heeft eergisteren, nadat bovenstaand antwoord door den president aan de leden was medegedeeld en tot het drukken van [illegible] van dit adres besloten was, een aantal ontwerpen behandeld, [illegible] door de Kamer van vertegenwoordigers aangenomen waren. [illegible]

— Uit Aken schrijft men van den 15den dezer, dat [illegible] in den omtrek dier stad, den vorigen dag ergerlijke ongeregeldheden hadden plaats gehad, ter zake van de pogingen der belgische tol-beambten, om aldaar de driekleurige vlag op te steken. Ofschoon de geestelijkheid over het algemeen die bewegingen niet tegenwerkt, zoo weigerde [illegible] de pastoor van Vaels aan het verlangen der onruststokers te voldoen om de driekleurige vlag te zegenen en haar op den toren te plaatsen, in welke handelwijze hij door den burgemeester der plaats krachtdadig werd ondersteund. De muitelingen haalden echter een hoop gemeen volk uit Aken [illegible] en aan eenen daaruit 40 franken betaald, om bij den optogt dien men houden wilde de vlag te dragen. Deze had [illegible] den toevloed van eene menigte gepeupel [illegible] den moed om met zijne vlag het Pruissisch [illegible] keerde spoedig, uit vrees voor de pruissische [illegible] beambten op belgisch grondgebied [illegible] vervolgens met geweld [illegible] plaatst, in weêrwil van de tegenwerpingen der overheid. De personen uit Aken die aan deze tooneelen hebben deel genomen, zijn in hechtenis genomen en aan den regter overgegeven.

— De leden van het bestuur der stad Brussel, die hunne demissie gegeven hebben, hebben eergisteren eene vergadering in komité gehouden, waarin, ten slotte eener lange discussie, eene kommissie werd benoemd, door wie een verslag over de tegenwoordige [illegible] gesteldheid der stad zal worden opgemaakt, welk verslag daarna ter kennis der inwoners zal gebragt worden. [illegible] deren [illegible] gehouden, door [illegible] de leden [illegible] tegenwoordigen [illegible] te bekleeden.

— Uit Luik schrijft men dat de heer *Cockerill* ll. zondag, na de ontvangst eener estafette uit Parijs, onmiddellijk naar die hoofdstad vertrokken is. Men bragt deze onverwachte reis in verband met de thans hangende zaak van de groote spoorweg [illegible] van Parijs naar de belgische grenzen.

— De notering ter Antwerpsche beurs [illegible] (20 Mei) was als volgt: Belg. 102⅞; Holl. Int. [illegible] Differed 6; Nap. r. 93⅞; Rom. L. 101¼; Certif. [illegible] 100¾; Bras. 79¼. — Wissel op Amst. en Rott. ¼ pCt. kort pap. [illegible]

Het blijkt uit de londensche avondbladen tot den 19den, dat de kanselier der schatkist den vorigen dag het gewone jaarlijksche overzigt omtrent den staat der openbare geldmiddelen bij het Lagerhuis had ingediend. Volgens hetzelve, hebben de gewone rijksuitgaven de ontvangsten gedurende 1837 met omstreeks 18 millioen gulden overschreden, en zou men over het loopende dienstjaar een te kort van 6 millioen te wachten hebben. De mingunstige toestand der geldmiddelen werd door den minister toegeschreven aan de reactie van den Noord-Amerikaanschen geld-crisis en de buitengewone uitgaven ten gevolge van den Kanadaschen opstand; terwijl de renten voor de schadeloosstelling van 20 millioen aan de eigenaars van slaven thans een nieuw bezwaar voor de schatkist opleverden. Hij had echter gemeend geene vermeerdering van belastingen, maar eene uitgave van exchequer-bills, te moeten voorstellen. De heeren *Attwood*, *Hume* en anderen bragten hiertegen ernstige bedenkingen in het midden, en beijverden zich de onnaauwkeurigheden aan te stippen die zij in de finantiele berekeningen des ministers meenden te zien. Het voorstel is echter doorgegaan, zoodat voor dertien millioen aan exchequerbills voor de dienst van 1838 zal worden [illegible]

In het Hoogerhuis was den vorigen avond door lord *Londonderry* aangekondigd dat door hem binnen kort eene motie zal worden gedaan tot het ter tafel brengen van zekere briefwisseling aangaande de staatkunde van den tegenwoordigen spaanschen burgerkrijg.

— Het kostuum hetwelk door den prins *van Esterhazy* op den kroningsdag van de koningin van Engeland zal gedragen worden, en waarvan de waarde op 1,300,000 nederlandsche guldens geschat wordt, is door twee koeriers van Weenen naar Londen overgebragt.

— Den 16den Maart heeft *Bahia*, na een allerhardnekkigsten tegenstand, zich aan de keizerlijk brasiliaansche troepen overgegeven, zoodat de opstand aldaar thans voor gedempt werd gehouden.

— Te *Toronto*, de hoofdstad van Opper-Kanada, zijn twee deelnemers aan den opstand, *Lount* en *Matthews* geheeten, ten gevolge van een regterlijk vonnis, opgehangen en hunne lijken, naar engelsche gewoonte, ter ontleding overgegeven. Het doodvonnis van den generaal *Sutherland* was in verbanning naar Van Diemensland veranderd. In de maand april zouden, naar het gerucht wilde, nog aan elf andere opstandelingen het doodvonnis worden voltrokken. Aan deze tijdingen, — die de belangstelling voor de Kanadesche opstandelingen in het noorden der Vereenigde Staten weder schijnen te hebben opgewekt — was het te wijten dat de heer *Hume* de vermelde interpellatie aan den minister gedaan heeft.

— [illegible] ontvangen, luidens welke er [illegible] in de westelijke provincien een vreesselijke hongersnood heerschte. De bewoners van Agra durfden zich niet buiten die plaats begeven uit vrees voor de verpestende uitwasemingen, die uit door den geheelen omtrek verspreide lijken van door honger omgekomene inboorlingen oprezen. Nabij Cawnpore was eene kleine rivier door het groot aantal daarin geworpene lijken in haren loop [illegible] te Calcutta in eene inschrijving voor de [illegible] die den [illegible] Maart reeds meer dan [illegible] duizend ropijen bedroeg. Te Delhi was het geldgebrek zoo groot, dat de betaling van het jaargeld des Keizers drie maanden ten achtere was.

Letterkundige en Wetenschappelijke Nieuwstijdingen.

Duitschland. — Door den sterrekundige Encke, zijn laatstelijk eenige nieuwe waarnemingen, omtrent den ring van *Saturnus* gedaan, welke ring, gelijk bekend is, uit twee concentrische ringen bestaat, [illegible] door eene ledige ruimte gescheiden. Behalve [illegible] heeft de heer Encke opgemerkt, dat de buitenste ring, die tevens de naauwste is, in twee gelijke deelen door eene donkere streep werd gedeeld; terwijl hij voorts een zeker getal fijne lijnen onderscheidde, bijna paralel aan de binnen-afronding, die de schaduw doorsneden over de geheele oppervlakte van den ring waarover zij zich uitbreidt. De heer Encke, [illegible] malen met behulp van den micrometer de plaatsing der scheidingslijnen op den ring, alsmede van de buiten- en binnen middellijnen van den ring en van de equatoriale en pool-middellijnen van de planeet gemeten hebbende, verkreeg de volgende resultaten:

Buiten-middellijn van den buitenring . . .	40"445.
Middellijn van de nieuwe onderverdeeling . . .	37"471.
Binnen-middellijn van den buitenring	36"0[illegible]
Buiten-middellijn van den binnenring . . .	34"7[illegible]
Binnen-middellijn	26"736.
Equatoriale middellijn van *Saturnus* . . .	17"519.
Pool-middellijn	15"927.

Deze uitkomsten schijnen aan te duiden, dat de scheidingslijn digter bij den binnenrand van den buitenring dan van den buitenrand is. De heer Encke heeft ook de opmerking gemaakt, dat de vlakke zijde van den ring van *Saturnus*, die men in 1825 zag, niet dezelfde is die men thans onderscheidt, zoodat, daar men de donkere lijn van beide zijden van den ring gezien heeft, de verdeeling waarschijnlijk werkelijk zoo is. — Op den 6den Mei hield het *Senckenbergsche Genootschap* van Natuurlijke historie te *Frankfort* zijne jaarlijksche vergadering. Verscheidene belangrijke redevoeringen werden, onder anderen door de heeren Kretzschmar en von Heyden, uitgesproken. — De naar *Tubingen* beroepen hoogleeraar Ewald, die onlangs in *Engeland* op eene uitstekende wijs onthaald werd, bevindt zich sedert het begin dezer maand weder te *Göttingen*, van waar hij spoedig naar *Tübingen* zoude afreizen. — Aan de Göttinger hoogeschool zijn voor het tegenwoordig zomer-halfjaar ruim honderd nieuwe studenten ingeschreven. Het getal der studerenden rekent men thans 700 te zullen bedragen, zoodat de hoogeschool een verlies van 200 studenten zoude geleden hebben. — In *Beijeren*, te *München* en *Augsburg*, heeft dezer dagen grooten opgang gemaakt eene jonge engelsche zangeres *Miss* Clara Novello, wier zuivere en teedere stem zeer hoog wordt geroemd. Dezelve begeeft zich naar *Italie*, om aldaar in de school van Pasta wel de eerste zangeres te worden die Engeland tot heden heeft voortgebragt. — Te *Leipzig* zou den 13den Mei een groot concert plaats hebben ter eere van Mozart, waarop slechts stukken van deszelfs compositie zouden uitgevoerd worden en waarvan de opbrengst tot bijdrage voor des toonkunstenaars monument moet dienen. — In dezelfde stad hield zich in den laatsten tijd de humoristische en satyrische schrijver Oettinger op, die thans de redactie der *Weener Theater Zeitung*, tegen een jaargeld van 4000 flor., op zich genomen heeft. — Uit *München* wordt het berigt weersproken, dat de bekende Professor Görres de hand heeft gehad aan de omwerking van Meyerbeers *Hugenoten*, welk stuk in Beyerens hoofdstad thans onder den titel van de *Anglikanen* wordt opgevoerd. De verandering van het oorspronkelijke was geheel door de schrijfster Birch Pfeiffer geschied.

Rusland. — De nationale russische letterkunde heeft een nieuw verlies geleden door den dood van den heer Uschakof, schrijver van een aantal romans en andere geschriften; dezelve is aan de gevolgen eener langdurige en smartelijke ziekte te *Moskou* overleden. — Het russisch gouvernement heeft in den laatsten tijd een maatregel bevolen, die welligt in het belang der meteorologische kunde in andere landen verdient nagevolgd te worden; kleine observatorien tot het doen van meetkundige en magnetische waarnemingen, zijn op onderscheidene punten opgerigt geworden. Te *St. Petersburg* heeft het instituut van de mijnen een normaal observatorium opgerigt, waar een zeker getal personen theoretisch en practisch onderwijs bekomt, om vervolgens als waarnemers op de gezegde punten binnenslands te worden aangesteld. De weerkundige waarnemingen geschieden achtmaal daags, van twee tot twee uren, twee maal, des morgens en des avonds, wordt de gevallen regen en sneeuw waargenomen; de volstrekte inclinatie en declinatie eenmaal daags met een kompas van Gambey. Het observatorium van het instituut der mijnen is eerst in 1834 tot stand gekomen. In 1835 en 1836 heeft men geregelde weerkundige waarnemingen onder het bestuur van den heer Kupffer gedaan en onder anderen bevonden, dat de middelbare temperatuur in Rusland + 3° 66 is, de grootste warmte was geweest, den [illegible] Julij 1835, + 20° [illegible], de grootste koude, den 25sten December, — 26° 4.

Italie. — Op den 21sten April, de 2588ste jaardag van de stichting der stad *Rome*, had weder de gewone jaarlijksche akademische vereeniging ter viering van dien dag in het paleis [illegible] plaats. De hoogleeraar J. B. Pianciani hield eene redevoering, waarin hij den moed, de heldhaftigheid en volharding der oude Romeinsche krijgers met de heldhaftigheid der christelijke martelaars vergeleek en aantoonde, hoeveel het christelijk *Rome* boven het heidensche *Rome* verheven was. Verscheiden Romeinsche dichters droegen dichtstukken in het latijnsch en italiaansch voor, terwijl de voornaamste toonkunstenaars hun talent lieten hooren.

Afrika. — Het te *Parijs* gevestigd genootschap tot het [illegible] oudheidkundige nasporingen in de puinhoopen van *Carthago* en in het oude *Numidie*, heeft reeds eenige vruchten zijner pogingen mogen verwerven. Niet ver van den oever der zee heeft men eene fraaije voormalige woning ontdekt, en in verscheiden vertrekken fresco-schilderijen in den trant van die van *Pompeji* ontdekt, alsmede fraaije mozaïkwerken; vijftien kisten met dergelijke oudheidkundige voorwerpen zijn reeds te *Toulon* overgebragt, om verder naar *Parijs* te worden vervoerd. Hetzelfde genootschap heeft insgelijks deel aan een dagblad, dat te *Tunis* in het italiaansch wordt uit-

gegeven, en behalve de gewone handels- en nieuwsberigten, de verslagen der oudheidkundigen, nopens de op den klassieken Afrikaanschen bodem gedane ontdekkingen, bevat.

ENGELAND. — Op den 11den dezer overleed te *Londen* in den ouderdom van 80 jaren, de heer T. A. KNIGHT, president der hortikultuurmaatschappij te *Londen*, een man die in de kennis der tuin- en plantenkunde groote verdiensten had. — In de vorige week is de heer J. HERSCHEL van de *Kaap de Goede Hoop*, waar hij zich een geruimen tijd tot het doen van astronomische waarnemingen opgehouden had, te *Londen* teruggekomen. — De Maatschappij van Aardrijkskunde te *Londen*, heeft in hare zitting van den 14den dezer, hare groote gouden medaille voor dit jaar toegekend aan den kolonel CHESNEY, kommandant van de expeditie op den *Euphraat*. Uit de dezer dagen aan het Parlement overgelegde stukken blijkt tevens, dat de kosten voor de gezegde expeditie omstreeks 30,000 p. sterl. beloopen, eene som die nog aanmerkelijk beneden de berekening gebleven is.

FRANKRIJK. — In de zitting der Akademie van Wetenschappen van den 14den dezer, heeft de heer DUMAS de aantijgingen van den zweedschen scheikundige BERZELIUS in het breede beantwoord en de oorzaken van verschil, die reeds van voorlang dagteekenen, uiteengezet. Hij heeft daarbij eene vergelijking zoeken daar te stellen tusschen zijne methode in verband staande met mikroskopische waarnemingen, en die van den zweedschen hoogleeraar, welke uitsluitend scheikundig is. — De jeugdige reizigers COMBES en TAMISIER, die onlangs *Abyssinie* bezochten en thans hun reisverhaal uitgaven, zijn door den koning met de ridderorde van het legioen van eer begiftigd. — De graaf ANATOLE DEMIDOFF heeft thans zijne opmerkingen op zijne jongste reis door het zuidelijk *Rusland* in een boekdeeltje aan het publiek medegedeeld onder den titel: *Notes d'un voyage dans la Russie méridionale et dans la Crimée.* — Van LAMARTINE *'s Chûte d'un ange* zijn reeds twee uitgaven uitverkocht en ziet de derde het licht. — Een der vruchtbaarste tooneelschrijvers van den tegenwoordigen tijd is voorzeker de bekende SCRIBE. Een der parijsche bladen houdt eene opgave van zijnen arbeid, volgens welke er van hem gedrukt zijn 103 vaudevilles, 7 drama's en melodrama's, 32 zoogenaamde *opéra's comiques* en 14 tooneelspelen, te zamen 246, waarbij nog 36 stukken in handschrift moesten geteld worden. Te gelijk wordt ook de opklimming van zijne schrijversverdiensten in de verschillende jaren, waarvan door ons reeds vroeger melding werd gemaakt, opgegeven. In 1834 zou SCRIBE niet minder dan 148,000 fr. door zijne regten als schrijver gewonnen hebben. — De schilder HORACE VERNET begeeft zich naar *Petersburg*, om aldaar eenige stukken hem door den keizer van *Rusland* opgedragen, te vervaardigen. Zijne voorstelling van de inneming van *Constantine* zegt men dat voltooid is. Een ander schilder, PAUL DELAROCHE, wil naar *Londen* tijdens de kroningsplegtigheid gaan, waarvan hij eene voorstelling op het doek wil brengen. — Te *Brest* wordt dezer dagen de korvet *la Recherche* gereed gemaakt, om met den heer GAIMARD en de andere geleerden den voorgenomen togt naar *IJsland*, de kusten van *Groenland* en de verdere noordelijke poolstreken, te ondernemen. De uitrusting van het vaartuig langer durende dan berekend was en de togt daardoor vertraagd zijnde, begint men te vreezen dat de expeditie, door het verloop van het goede jaargetijde, niet geheel aan het doel zal kunnen beantwoorden. — Den 16den dezer had in het *Théâtre français* eene buitengewone voorstelling plaats, waarvan de opbrengst bestemd was voor het monument van MOLIÈRE; dezelve beliep ruim 20,000 franken. De inschrijvingen voor het gedenkstuk hebben overigens nog geen grooten bijval gevonden. Zij bedragen nog slechts 18,000 fr.

BELGIË. — De verschijning van tijd tot tijd van Vlaamsche werken in *Belgie* geeft een genoegzaam blijk dat deze taal steeds hare voorstanders blijft behouden, schoon de tegenwoordige gesteldheid van zaken in *Belgie* anders minder geschikt is om hare beoefening te bevorderen. Onlangs is de ijverige WILLEMS begonnen met de uitgave van een *Belgisch Museum voor de Nederduitsche taal- en letterkunde en de geschiedenis des Vaderlands*, waarvan reeds verscheidene afleveringen het licht zien, en thans heeft een der professoren van het Athenaeum van teeken- en schilderkunde te *Gend* de eerste aflevering van een werk van grooteren omvang in 't Vlaamsch doen verschijnen, *Bijdragen voor kunstgeschiedenis en kunstkennis der oudheid* geheeten. — Te *Antwerpen* is dezer dagen een aanzienlijk kabinet van schilderijen, door den heer VAN ... nagelaten, openbaar verkocht. Een landschap van RUYSDAEL bragt 7000 fr. op; een zeegezigt van W. VAN DE VELDE 6740 fr.; een herberg van OSTADE 15000 fr.; een familieconcert van JORDAENS 1850 fr.; een stuk van NOEL *scène de galerie ... de folie* 4575. De drie laatste stukken werden voor rekening van den hertog van AREMBERG gekocht.

NEDERLANDEN. — Bij kabinetsschrijven van den 25sten april jl. is de koninklijke goedkeuring gehecht aan de verkiezingen door de tweede klasse van het koninklijk Nederlandsch instituut van wetenschappen, letterkunde en schoone kunsten, van de heeren Mr. G. GROEN VAN PRINSTERER, te *'s Gravenhage* en Mr. S. WIND te *Middelburg*, tot leden. Door gemelde klasse zijn voorts nog tot hare Correspondenten verkozen de heeren Mr. P. F. J. ... DEN BERGH, in *'s Gravenhage*, H. O. FEITH, te *Groningen* en M. HETTEMA, te *Leeuwarden*.

174ste Koninklijke Nederlandsche Loterij.

DERDE KLASSE.

3de Trekking.	4de Trekking.
Nr. 21906 een prijs van 25,000 gl.	Nr. 21359 een prijs van 1000 gl.
	» 22642 » » » 1000 »
	» 17320 » » » 1000 »
	» 6845 » » » 1000 »
	» 16557 » » » 1000 »

Ter Amsterdamsche Beurs van gisteren (22 *Mei*) waren genoteerd: Ned. Werk. Schuld 2½ pCt. 54⅜; dito 5 pCt. 101 7/16; Kansb. *f* 24⅝; Amort-Synd. 4½ pCt. 95; dito 3½ pCt. 79⅞; Handelm. 187¾, ⅝ ¾; O. I. 6 pCt. 99½; Ardoin 60 £ 21¾; coup. Mei 16; Portugal 14⅞; Braz. 79¼.

*** Ondertrouwd:

J. SIEVEKING

Officier van Gezondheid, Afd. Kurassiers N°. 9.

EN

W. C. S. VON GLOCKMAN.

Wed. P. VOGEL.

OUDENBOSCH, den 23. Mei 1838.

Eenige Kennisgeving.

*** Op den 20sten Mei 1838, verloste te *Brussel* zeer voorspoedig van eenen *ZOON*, CONSTANCIA VICTORIA BOEX, veelgeliefde Echtgenoot van

N. J. VAN REUTH.

Voorheen Kassier te Breda, onder de Firma van VAN REUTH VAN GILS.



De STOOMBOOT *FREDERIK*, *Prins der Nederlanden*, zal met Zaturdag den 26. dezer, op de gewone dagen en uren, weder geregeld beginnen te varen, van ROTTERDAM op DORDRECHT en MOERDIJK en *vice versa*, des morgens ten 7 ure van *Rotterdam* naar *Dordrecht* en ten 9 ure van *Dordrecht* naar den *Moerdijk*, om van daar des namiddags ten 1 ure weder af te varen naar *Dordrecht* en van *Dordrecht* ten half drie ure weder naar *Rotterdam*, en zoo alle dagen; alleen des Vrijdags vaart de Boot niet, zoo als in de Biljetten bepaald is.

*** Door den Boekhandelaar H. NIJGH, te *Rotterdam*, is uitgegeven een Boekje getiteld:

IETS
OVER DE
BUITENGEWONE BEVORDERINGEN.

Een Woord aan het Nederlandsch Leger.

Prijs 40 Cents.

Hetzelve is verkrijgbaar te *Amsterdam*, bij *Beijerinck*; *Bergen-op-Zoom*, bij *Zoutman Koreman*; *Breda*, bij *Broese & Comp.*; *'s Bosch*, bij *Palier & Zoon*; *Delft*, bij *de Groot*; *'s Gravenhage*, bij de *Erven Doorman* en *Gebrs. van Lier*; *Grave*, bij *Dienen*; *Haarlem*, bij de *Wed. Loosjes*; *Leiden*, bij *Desterhoeq*; *Maastricht*, bij *Straatman*; *Nijmegen*, bij *Thieme*; *Tilburg*, bij de *Wed. van Gemert*; *Utrecht*, bij *van Terveen & Zoon*; *Vlissingen*, bij *Wed. de Swart*.

*** Bij BROESE & COMP., te *Breda*, is van de Pers gekomen:

P. P. ROORDA VAN EYSINGA, Aardrijksbeschrijving van Nederlandsch Indie, ook ten dienste van hen, die zich tot de lessen bij de Koninklijke Militaire Akademie voorbereiden, om eenmaal naar Nederlandsch Indie te vertrekken.

De prijs van dit Werk is met de Kaart . . . . . *f* 3,50.
De prijs van de Kaart afzonderlijk op ordinair papier » 0,60.
Idem op best papier . . . . » 0,80.

J. BADON GHIJBEN EN H. STROOTMAN, Beginselen der Stelkunst, bevattende: de behandeling der Stelkunstige Vormen, de Oplossing der Vergelijkingen van den eersten en tweeden graad, alsmede de Theorien der ... Rekenen Meetkunstige reeksen en Logarithmen . . . *f* 2,50.

Uebungsaufgaben über den rechten Gebrauch der verschiedenen Sprachtheile, wie auch Orthographische Uebungsstücke mit verstecktem Sprach- und Schreibfehlern zur Beförderung des Unterrichts in der deutschen Sprachlehre und Rechtschreibung, besonders für die niederländische Jugend . . *f* 0,80.

Almanak der Koninklijke Militaire Akademie, Tweede Jaargang . . . . *f* 0,90.

Van den Eersten Jaargang, in 1830 uitgegeven, zijn nog eenige Exemplaren bij de Uitgevers voorhanden, welke bij den Tweeden Jaargang voor de helft van den inteekenprijs, zijnde *f* 0,45, worden afgeleverd.

Te BREDA, bij BROESE EN COMP. Boekdrukkers en Boekverkoopers.